

18. februar 2010

UPA 2010/155

Inatsisartut Suleriaasianni § 35 naapertorlugu apeqquaqat aallaavigalugu oqallisissiaq imaattoq matumuuna saqummiupparput:

Aatsitassarsiornermi uuliasiornermilu qanoq iliuuseqarnikkut sapinngisamik sulisut nunaqavissut sulisorineqalersinnaanissaat qulakkeerneqassanersoq aammalu Kalaallit Nunaata imartaani uuliasiornermilu qanoq iliuuseqarnikkut sulisut nunaqavissut ilinniartinneqassanersut pillugit apeqquaqat aallaavigalugu oqallinnissamik siunnersuut.

(Inatsisartuni ilaasortat Aqqaluaq B. Egede, Inuit Ataqatigiit, Justus Hansen, Demokraatit aammalu Jakob Skade, Kattusseqatigiit Partiiat)

Ukioq 2010 aallarnerfigalugu Kalaallit Nunaata aatsitassarsiornermut tamakkiisumik oqartussaalerneq atuuqterpoq ukiunilu makkunani Nunatsinni aatsitassarsiornermi uuliasiornermilu paaasoqalernissaanik pilersaaruserneq aatsaat taamak annertutigilerpoq. Ukiut arlaqanngitsunnguit ingerlaneranni sumiiffinni assigiinngitsuni ilimagineqarpoq aatsitassanik molybdæn-imik, rubinik, kuultinik, diamantinik kiisalu aqerlunik zinkimillu il.il. paaasoqalerumaartoq.

Uliamik gas-imillu ujarlerneq maanna aamma ima siuarsimatigilererpoq, allaat aasaq manna aallartinneqartumik uliamik qalluisinnaalernissaq siunertaralugu immap naqqani qillisoqartussaalererluni.

Ineriartornermi tamatumani unammilligassat annertuut ilagissavaat aatsitassarsiorfinni sulisussanik pisinnaasamikkut ilinniarsimassutsimikkullu aatsitassarsiorfinni sulinissamut naammassinnissinnaasunik sulisoqarnissaata qulakkeerneqarnissaa. Aatsitassarsiorfissani uuliasiornermilu siuliani taaneqartuni inuit sulisartussat amerlaqisut ukiuni tullerni pisariaqartinneqalertussaapput. Suliffissanik nutaanik taama amerlatigisunik peqalernissaanut ilimasunneq nuannersuuvoq, tamannami ilaqutariinnut ataasiakkaanut inuiaqatigiinnullu isertitassanik nutaanik periarfissiissammat.

Apeqquqit makkua oqallisigissallugit partiit pingasuulluta soqutiginaruutippavut; tassa ataatsimut isigalugu sulisartut piginnaasaqarnikkut sutigut atorfissaqartinneqarnerpaassanersut, aamma sulisartut nunaqavissut amerlanerpaat aatsitassarsiorfinni uuliasiornermilu sulisorineqarnissaat anguniarlugu qanoq iliortoqartariaqarnersoq – piffissaq qaninnerusoq ungasinnerusorlu eqqarsaatigalugit sulisartunut immikkut ilinniagaqarsimasunut kiisalu sivisuumik ilinniarsimasunut atatillugu. Apeqquqit tamakkuupput oqallisigerusutavut.

Immikkut ilinniagaqarsimallutik aatsitassarsiorfinni uuliasiornermilu sulisartuusussat amerlassusaasa procentii qassit ikinnerpaamik nunaqavissuusariaqarpat? Oqallissaarisutut

isumaqarpugut procenti taanna ukiut ingerlanerini annertusiartortittuartaqartoq pissusiviusunut naleqqusssakkamik, aamma apeqqutaatittariaqartoq aatsitassarsiorfiit sorliit pineqarnersut. Piumasaqaatit tamakku aatsitassarsiornissamik akuersissutini erseqqissumik allassimasariaqarput.

Aatsitassarsiorfinnik ingerlatsivissuit pisariaqartittuartaqarpat sulisartut qaffasissumik ilinniagaqarsimasut, soorlu assersuutigalugit aatsitassarsiorfinni ingeniøret aamma ujarassiuut. Taamaattunngorniarlutik ilinniagaqartut atugarisaasa immikkut aaqqissuussiffigineqarsinnaanerit pillugit Naalakkersuisut eqqarsaatersuuteqarnerlutik – soorlu amerlanerusunik ilinniartoqartalersinniarlugu?

Partiit pingasuulluta isumaqarpugut aatsitassarsiorfinni atorfinnik sulisunillu pisortatut ingerlatsisinnaasunik nunaqavissut ilinniartitaanissaannut Nunarput periarfissiisariaqartoq. Naalakkersuisut aalajangersimasunik tamakkununga pilersaaruteqarnerlutik? Immikkut ilinniagaqarsimasut sulisorineqarnissaat kisiisa salliutillugit pilersarusiortoqarpat, isiginnaartuinnartut nikinnaviissaagut, aalajangigassanut pingaarutilinnut sunniuteqaqataasinnaajunnaarluta. Taamaasisoqarnissaa kissaatiginanngeqaaq !

Immikkut ilisimasallit oqaatigisarpaat aatsitassarsiorfimmi sulisoq ataaseq sulisorineqarpat, suliffinni malitsigitinneqartartuni inuit 1½-2 (aappaa affarmiit marlut tungaanut) pisariaqartinneqartartut (tassa suliffinni kiffartuussivinnik assigisaannillu taaneqartartuni). Taamaattumik aatsitassarsiorfinni sulisorineqartussanik pisariaqartitsinerup misissuiffigeqqissaarnerani aamma suliffissanik allanik pilersitsisoqarnissaa taakkunanilu sulisussanik pisariaqartitsinissaq ilanngullugit misissorneqartariaqarput. Naalakkersuisut suliami uani sumut killippat?

Oqaatigineqareersutut ukiuni makkunani Nunatsinni aatsitassarsiornermi uuliasiornermilu piiasoqalernissaanik pilersarusiorneq aatsaat taamak annertutigilerpoq, sulisussalli eqqarsaatigalugit unammilligassaqarpugut annertuunik. Taamaattumik oqallisissiami matumani apeqqutit sulisartoqarnerinnarmut tunngatippavut, apeqqutit taakku pillugit pilersarusiorluarnissaq nukinginnartutut isumaqarfigigatsigit.